

הכתוב לחיים

ממאמריו של הגאון רבי חיים יוסף אקרמן שליט"א

נפילה עטרת ישראל

זקן ויושב בישיבה

בבואה וגעגועים לגרב"מ אזרחי זצוק"ל לאור הפרשה

הכתוב להיים

ממאמריו של הגאון רבי חיים יוסף אקרמן שליט"א

זקן ויושב בישיבה | בבואה וגעגועים לגרב"מ אזרחי צוק"ל לאור הפרשה

הצלחתו המטאורית של האדם הגדול בענקים לאסוף סביבו אלפים ורבות ולכונסם תחת בית אחד ולהתאגד כאנשי בית אברהם. [ויצינו לשבח כי זה בלא עזרה וסיוע של שום רשם, אלא במאמציו וטרחתו של ראש הישיבה הזקן]

ב.

הנס שנעשה לו הוא יציאתו מאור כשדים, שאליו הושלך על ידי נמרוד הגבור להכיר את בוראו ולמרוד בו והקב"ה הוציאנו ללא פגע שלם ובריא מתוך הכבשן ובאש הגדולה שבערה בו הביאה את הצופים מסביב לחשוב מסלול חייהם מחדש.

הרן ישב ואמר בלבו אם אברהם נצל אני משלו, ואכן כשאמר כן השליכו גם אותו לכבשן האש אך נשרף. והמסקנה: כי הבוחר להיות משל אברהם רק כמעשה חקוי ובלא שיהפך את לבבו לנאמן לבוראו כלב אברהם שנמצא נאמן לפניו ית' אינו זכאי לנס.

אך מעברו השני של הכבשן עמד אחוז רתת ואימה בנו של נמרוד אשר נוכח בעיניו לראות את האמת הצרופה שבדרכו של אברהם והמנפצת את אידיולוגיות ושיטת אביו לרסיסים ומפציעה אור האמת בעולם של הטפשים ומודיעה כי יש אלוך אמת, נוטש את בית אביו ודבק כעבד גמור בעמודו של עולם.

אליעזר עבד אברהם - שזוכה להיות המושל בכל אשר לו ואמר ר"א שמושל בתורת רבו, ומתעלה להיות בעצמו דמשק - דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים - ומכאן שאף הוא זכה להיות זקן ויושב בישיבה. ורבונו חננאל (יזמא כח) מזהה את הישיבה במה ששכינה עמהם.

אברהם פורש טליתו על היתום - לוט בן הרן - ומצרפו עמו בצאתו מחרן ללכת ארצה כי "אנשים אחים" המה - קרובים ואף דומים בקלסתר פנים (ג' ח), ואף בנסיונו הראשון שבו נאלץ לרדת מצרימה מפני הרעב שבארץ מצטרף אליו לוט (ג' ח) וגזור על עצמו שתיקה וגם כאשר אמר אברהם במצרים על שרה שהיא אחותו לא גלה לו את האמת לשלטון לפי שהיה חס על מיטיבו (י"ט כט) והליכתו עם אברהם מרעיפה עליו צאן ובקר ואהלים (ג' ח) אך דא עקא שהיא המביאה את רועיו לריב עם רועי מקנה אברהם, וראש הישיבה אשר אנשי ביתו כוללים אלפים ורבות שנתקבצו אליו מרחוק מודיע לבן אחיו שנאלץ הוא להפרד מעמו ואין באפשרותם להמשיך לשבת יחדו.

ופעולה זו הביאה כעס מהקב"ה עליו שאמר: לכל הוא מדבק - ולבן אחיו אינו מדבק (ילקוט) אך קבע בזאת ראש הישיבה כלל ברזל שהוא מיסודות קיומה של כל ישיבה - עם קרובים ובני משפחה - בלתי אפשרי לכוון בית לשכינה, והחובה להשכיל בטרם עת מריבה ולהכריז הפרד נא מעלי ולא להיות שנים האוחזים בטלית וטוענים כל אחד: כולה שלי כי בזה נקטינן

בלא שימת לב מיוחדת מעמידה אותנו הגמ' בע"ז (ט) שבה התחלנו את הפרשה השלישית שבספר הישר [זה ספר אברהם יצחק ויעקב שנקראו ישרים - ע"ז כה]. ומחליפים אנו קדומת.

וזאת שהן בעשרה דורות שחלפו בעולם מאדם - יציר כפיו של הבורא - ועד נח [פרשת בראשית] וכן העשרה שמנח ועד אברהם [פרשת נח] היו אלפים שנות תהו וזאת מחמת שהברואים היו מכעיסין ובאים, ורק בהגמל האיתן שהציץ עליו בעל הבירה החלו שנות תורה.

והיינו מואת הנפש אשר עשו בחרן שתרגם אונקלוס נפשתא דשעבידו לאורייתא בחרן ורש"י מפרש שהכניסן תחת כנפי השכינה, מלמדת שקם בעולם מי שזכה להכיר את הבורא ולהקריא שמו בין הברואים ולהביא את העולם לתכלית ומטרת בריאתו שיהא [גם] בתחתונים, מישוהו המכיר את בוראו ואומר בפניו עבדך אני. (רמב"ן סוף פרשת בא) ועל כן מתעלה העולם ומתחילות בו אלפיים שנות תורה.

והרמב"ם (פ"א מע"ז) פירש בפנינו את דברי ימיו של אותו נוער ממוזר ומעבר הנהר שבו ישב תרח אביו וכל העם עובדים עבודה זרה, וכיון שנגמל איתן זה התחיל לשוטט בדעתו והוא קטן והיה תמה היאך אפשר שיהא הגלגל הזה נוהג תמיד ולא יהא לו מנהיג ומי יסבב אותו שהרי אי אפשר שישבב את עצמו. ולא היה לו מלמד או מודיע דבר, והיה לבו משוטט ומבין עד שהשיג דרך האמת והבין קו הצדק מדעתו הנכונה וידע שיש שם אלוך אחד והוא מנהיג את הגלגל והוא ברא הכל ואין בכל העולם נמצא חוץ ממנו, וידע שכל העם שעובדים את הכוכבים ואת הצורות טועים עד שאבדה האמת מדעתם.

ובן ארבעים שנה הכיר אברהם את בוראו [לראב"ד ורש"י - מגיל שלש הכיר את בוראו ועק"ב שנים עבדו] והתחיל להשיב תשובות על בני אור כשדים ולערוך עמהם דין ולומר שאין הדרך שאתם הולכים בה - דרך האמת, ושבר הצלמים והתחיל להודיע לעם שאין ראוי לעבוד אלא לאלוהי העולם ולו ראוי להשתחוות ולהקריב כדי שיכירוהו כל הברואים הבאים. וראוי לאבד ולשבר כל הצורות כדי שלא יטעו בהן כל העם כמו אלו ויאמרו שאין שם אלוך אלא אלו.

כיון שגבר עליהם בראיותיו בקש המלך [נמרוד] להרגו, נעשה לו נס ויצא לחרן, והתחיל לעמוד ולקרות בקול גדול לכל העם ולהודיעם שיש אלוך אחד לכל העולם ולו ראוי לעבוד, והיה מהלך וקורא ומקבץ העם מעיר לעיר וממלכה לממלכה עד שהגיע לארץ כנען והוא קורא. וכיון שהיו העם מתקבצים ושואלים לו על דבריו היה מודיע לכל אחד ואחד לפי דעתו עד שיחזירוהו לדרך האמת עד שנתקבצו אליו אלפים ורבות והם אנשי בית אברהם.

ומעתה כשהעידו רבותינו (יזמא כח) שמימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם, אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה היה - יזהו ויצביעו בני דורנו על

שיחלוקו בלי שביעה ובלי שהחלוקה יכולה להיות אמת.

לו חכמו - ישכילו זאת!

ואמנם כפי הבטחת הדוד שימשיך להיות לו לעזר ומגן בכל אשר יפנה (יג ט"ו ב"רש"י) כשבא הפליט - שזהו עוד שלא הרגוהו ארבעת המלכים בראשות אמרפל (יד יד - ב"רש"י) והודיע לאברהם כי נשבה אחיו גמלה בלבו ההחלטה הנועזת שעליו לקדש את שמו הגדול של בוראו שהוא ההולך וקורא בכל העולם, ולהציל את אחיו מיד אותם ארבעת המלכים שכחן רב והכניעו בעז רוחם את החמשה שלא עמדו בפניהם.

וראש הישיבה מנסה לכנוס מקרב חניכיו - הוא לשון התחלת כניסת האדם לאומנות שהוא עתיד לעמוד בה. וכן חנוך לנער - [אופן נפלא בהנחלת ערכים ודרך ה' שכל יום יחוש האדם **כהתחלת** כניסתו לאומנות שהוא עתיד לעמוד בה, לעולם יהיו בעיניך כחדשים] עם שיסכים ליטול עמו חלק במלחמה ואף פתח להם אוצרותיהם והוריקן בזהב כדי שילכו עמו בנפש חפצה. (נדרים לב. וברא"ש שם)

ויפן כה וכה וירא כי אין איש מהם מוכן להצטרף אליו. [והם הוריקו פנים כנגד אברהם בטענה נכונה ואמרו: חמשה מלכים לא יכלו לעמוד בהם - ואנו נוכל לעמוד בהם (מדרש)]

רק אליעזר שחשבון אותיותיו בגימטריא שלש מאות ושמונה עשר (נדרים לב. שם) הוא המצטרף אל אברהם רבו ורודפים עד חובה אשר משמאל לדמשק והוא המעיד בפני שם רבא על הנשק ה"סודי" שבו השתמשו כשבאו עליהם מלכי מזרח ומערב. הושיב הקב"ה לאברהם לימינו והיה משליך עפר שנהפך לחרות וקש שהיה נהפך לחצים. [ולזה נתכון הנביא בהפטרה: יתן לפניו גוים ומלכים ירד יתן כעפר חרבו וקש נדף קשתו]

לידע ולהודיע לכל ראש ישיבה זכור שביום פקודה ועת צרה לא יעילון האלפים והרבבות אשר ששו בגילה להסתופף בבית אברהם, ואף החניכים הרואים פני המלך דבר יום ביומו וחשים כתחילת כניסתם לאומנות והתפקיד שהם עתידים לעמוד בה, וגם זהב ואוצרות שיפתחו לא ישיגו חיילים נאמנים שיעמדו לצדך בנפש חפצה. רק אותו המתעורר ב"אמת" המשמשת לו נר לרגליו ומצפן לכל הליכותיו יחרף נפשו לרוץ ברגליו יחד עם רבו ולזכות לראות את הניסים הפלאיים של עפר הנהפך

לחרבות, וקש שנהפך לחצים. ולהיות עומד ומוכשר [לפי דעת ראש הישיבה] לבן משק ביתי הוא יירשני. הוא יקרא ברבות הימים להיות השליח לדבר מצוה להמציא - לעמוד הגבורה יצחק - אשה הגונה שתוכל להשיב את הענן הקשור מעל גבי האהל, אבל גם לבלוע את ההערה הנשמעת מפי ראש הישיבה שאין בתו של העבד נאמן ראוייה לכך עקב זה שהוא ארור שאינו ראוי לידבק בברוך. (כד לט)

עבד אברהם אנכי - היינו דאמרי אינשי מילתא גנאה דאית בך - קדים אמרה. (ב"ק צב.)

והנה שכרו אתו ופעלתו לפניו - אליעזר נכנס בגן עדן בחייו. (מסכת דרך ארץ)

ג.

אמנם לדעה אחת מצווה ראש הישיבה לשמוע, לכוף ראשה ולקבלה ולעשות על פיה.

דרשה צמר ופשתים - בין יצחק לישמעאל. ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם מי שהוא בני אפילו אינו הגון כיצחק, או הגון כיצחק אפילו אינו בני קל וחומר במי ששתיהן בו - עם בני עם יצחק.

וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודות בנו ששמע ויצא לתרבות רעה ובפשוטו על שאומרת לו לשלחו - ומכל הרעות שבאו על אברהם - הרע בעיניו הדבר הזה. (ילקוט)

ולמרות כן: כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה - בקול רוח הקדש שבה למדנו שהיה אברהם טפל לשרה בנביאות. (כא יד)

שלי ושלכם שלה הוא! הרבה צער נצטערה עמי בתורה! (אדר"ג פרק ו' ב')

כל עליותיו - מכחה וממנה. ועל כן מעת שבה השולמית ויבא ראש הישיבה לספוד לה ולבכותה נפל היסוד ונפל עתה הבנין כולו, ויהי בנסוע הארון!

הוסרה ה"עטרת" ותדם השאגה ש"אלול" מכרות, מחנות 'בני תורה' לקראתו יוצאים וההמנון בפיהם שרים, "כל עוד בך אנו חוסים אין אנו בני תמותה", ואף אנו כשגופנו קבור בהר הזיתים בישיבה של מעלה - השיעורים ממשיכים, וכיין קונדיטון - שפתותיו דובבים!

תנצב"ה

שלי ושלכם שלה הוא! הרבה צער נצטערה עמי בתורה! כל עליותיו - מכחה וממנה. ועל כן מעת שבה השולמית ויבא ראש הישיבה לספוד לה ולבכותה נפל היסוד ונפל הבנין כולו, ויהי בנסוע הארון!

יצירה מופלאה ומעוררת השראה
דברי הגות בפרשה ובכל חלקי התורה
משולבים בפרקי אקטואליה וסערות התקופה
במבט בוחן, חד ובהיר, שמשנה תפיסה

כל הפרטים במוזעה המצורפת בעמוד הבא

מה הקשר בין ערבות אוקראינה ולשטחי הכינוס בעוטף עזה? מה הקשר בין תפילת ליל יום הכיפורים ולפרשת פנחס? מה הקשר בין חדשות לר' חיים קנייבסקי זיע"א? מה הקשר בין רב החובל לחיסוני הקורונה? מה הודיע ריש לקיש לדור שלנו? מתי היא שעת המבחן? מה הקשר בין חולדה, בני ברק וחולדאי? מה הקשר בין בני גנץ ולבני הישיבות? מה הכוח של תמונת רבו לפניו? מה גרם לחברת פיזר להעלים מחיינו? מהי העדות ההיסטרית והמפעימה שנחשפה כאן לראשונה? מה עזרת הנשים? מה הם הנרקם לעינינו? מה הם העוצמתיות: חובתנו להרפש והמדמנה השוטף המושט לפניך מהקברני כחי באוקינוס של אוכלו לפניכם- יודע ובטוח אני לרבים אשר יאותו לאורי אני מחבר דף אחר דף מני ממליך עלי את בורא תהיה התלמיד חכם- הי לפנטאוז? האם באמת זו את האזהרה והמניעה קיסם מבין עינינו ולשפוך בהם את כל חרון אף בתשלומי כפל ארבעה וממטוס באוקראינה, ומא של היהדות החרדית ובס

— — — — —

**יצירה מופלאה ומעוררת השראה
דברי הגות בפרשה ובכל חלקי התורה
משולבים בפרקי אקטואליה וסערות התקופה
במבט בוחן, חד ובהיר, שמשנה תפיסה**

— — — — —

יצירת המופת האינטלקטואלית מכתבי הגאון רבי חיים יוסף אקרמן שליט"א
בדרך לראות אור!

**3 כרכים - 682 עמודים מלאים במאמרים שנכתבו ב-3 השנים האחרונות
חלקם הופיעו בעלון 'הכתוב לחיים' וחלקם מעוד מקומות.**

**עלות הוצאת המהדורה הראשונה מסתכמת בכ-26,000 ש"ח
זה הרגע שלך לקחת חלק לנצח, בתורת הנצח!**

זכור! בזכות התורה ולומדיה - ינצל העולם

להנצחה, תרומה ופרטים נוספים: 054-84-720-75 חיים אשכנזי